

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף ח

זרק כוורת לרה"ר:

כוורת היא כלי גדול ועגול שעשויה מקנים קלועים.

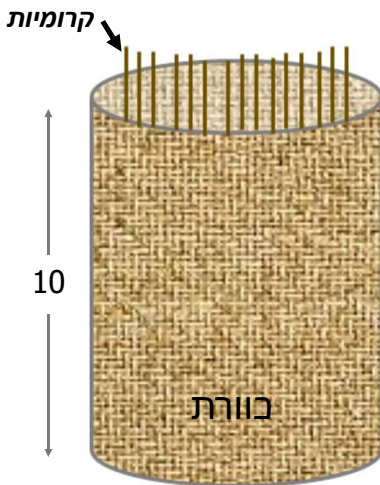
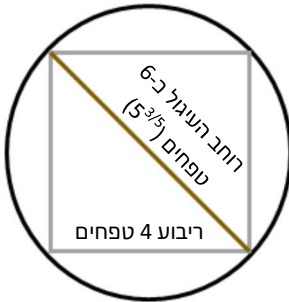
הזורק מרה"י לרה"ר כלי גדול שיש בו גובה י' טפחים ורוחב ד' על ד' טפחים פטור, מפני שהאיסור הוא לזרוק חפצים ואין איסור לזרוק רשויות, וכלי גדול כזה יצא מכלל 'חפץ' ונכנס לכלל 'רשות' והרי הוא רשות היחיד.

בכדי לחשב כלי עגול שיהיה בו ד' על ד' טפחים אנו צריכים להכניס בתוך העיגול ריבוע שיש בו ד' על ד' טפחים, וזה שייך רק אם בעיגול יש רוחב של כששה טפחים.

אמר אביי: זרק מרה"י לרה"ר כוורת שהיא גבוהה י' טפחים ואינה רחבה ששה טפחים חייב, כדן הזורק כלי מרה"י לרה"ר. ואם הכוורת גבוהה י' טפחים רחבה ששה טפחים פטור, משום שזרק 'רשות' ולא כלי, ולא חייבים על זריקת רשות.

רבא אומר שאפילו אם הכוורת אינה רחבה ששה טפחים (שאז היא נחשבת כלי) הזורק פטור, כיון שקרוימיות של קנה הבולטים מעל גובה הכוורת נמצאים מעל גובה י' טפחים, ונמצא שהכוורת נחה מעל מי' טפחים שהוא מקום פטור.

כפאה על פיה: כלומר שזרק מרה"י לרה"ר כוורת הפוכה - ששוליה למעלה ופתחה למטה כלפי קרקע רה"ר: אם יש בגובהה שבעה טפחים ומשהו פטור, כיון שכשהכוורת הגיעה לגובה של פחות מג' טפחים מהקרקע הרי היא

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

נחשבת כמונחת בקרקע מדין "לבוד" (ראה הסבר ב'מושגים בדף'), ונמצא שהיא נחה מעל גובה י' טפחים שהוא מקום פטור.

רב אשי אומר שאפילו אם יש בה גובה של שבעה טפחים וחצי הזורק חייב, כיון שמחיצות הכוורת עשויות להכניס לתוכן דבש ולא כדי להופכן כלפי מטה, ואין להן דין "לבוד".

הזורק חפץ ד' אמות ברה"ר ונח על עמוד גבוה תשעה טפחים ברה"ר ורבים מכתפים עליו (= מסדרים עליו את המשא שהם נושאים על כתפיהם) חייב, כיון שהוא צורך ותשמיש של רבים ולכן יש לו דין של רה"ר.

גומא עמוקה ט' טפחים ברה"ר - לדעת רב יוסף דינה כרה"ר, ולדעת רבא דינה ככרמלית משום שלא נוח להשתמש בה ו"תשמיש על ידי הדחק" לא נחשב כתשמיש.

מי שערב עירובי תחומין כדי שיוכל ללכת בשבת ממקום עירובו אלפים אמה לכל רוח, צריך להניח את עירובו במקום שיוכל לקחת אותו משם בשבת אם ירצה לאוכלו.

ולכן מי שהניח את עירובו במקום שאסור לו להוציאו משם בשבת, כגון בתוך בור שנמצא ברה"ר והבור עמוק י' טפחים (= רה"י), אין עירובו עירוב. כיון שאסור לו להעלות מהבור (שהוא רה"י) את העירוב למקום שהוא נמצא בו (שהוא רה"ר).

יירחא דקני: מי שהעביר חבילה של קנים ד' אמות ברה"ר ע"י שהגביה את קצה החבילה האחד מהקרקע בעוד הקצה השני מונח על הקרקע והשליכו לפניו, ושוב הגביה את הקצה השני מהקרקע בעוד הקצה הראשון מונח על הקרקע והשליכו לפניו, וכך העביר את החבילה ד' אמות ברה"ר - פטור, מפני שלא עקר את כל החבילה ממקומה.

מושגים בדף

לבוד: שני דברים הסמוכים זה לזה ומפסיק ביניהם אויר של פחות מג' טפחים הרי הם נחשבים כמחברים יחד, ודין זה הוא הלכה משה מסיני. כשהכוורת הפוכה ונמצאת פחות מג' טפחים מהקרקע אנו רואים כאילו מחיצות הכוורת יורדות ומונחות כבר על גבי הקרקע.